SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 W DRAWSKU POMORSKIM

Konspekt Lekcji Terenowej z Geografii

Innowacyjny model edukacji outdoorowej wzorowany na fińskim systemie nauczania

Przedmiot:	Geografia
Klasa:	Klasa 7
Temat lekcji:	**Środowisko geograficzne i ekosystem polskich lasów w praktyce**
Czas trwania:	90 minut (zajęcia blokowe w terenie)
Miejsce zajęć:	Pobliski kompleks leśny w okolicach Drawska Pomorskiego
Metodyka:	Fiński model *Outdoor Education* (nauka przez doświadczanie, obserwację i działanie)

1. Powiązanie z Podstawą Programową

Lekcja realizuje następujące wymagania szczegółowe podstawy programowej dla klasy 7 szkoły podstawowej z geografii:

- **Wymóg III.5:** Uczeń analizuje strukturę przestrzenną oraz wskaźnik lesistości w Polsce.
- **Wymóg III.6:** Uczeń ocenia gospodarcze, przyrodnicze i społeczne znaczenie lasów w Polsce.
- **Wymóg I.2:** Uczeń stosuje w terenie metody badawcze (obserwacja, pomiar, inwentaryzacja) do opisu środowiska geograficznego.

2. Cele Lekcji

A. Cel Główny:

Praktyczne zapoznanie uczniów ze strukturą, funkcjonowaniem i znaczeniem ekosystemu leśnego z wykorzystaniem aktywizujących metod outdoorowych opartych na fińskim wzorcu edukacyjnym.

B. Cele Szczegółowe (Efekty Kształcenia):

- **Wiedza:** Uczeń charakteryzuje piętra lasu, wymienia główne gatunki drzew tworzące polskie lasy oraz wyjaśnia pojęcie lesistości.
- **Umiejętności:** Uczeń potrafi dokonać inwentaryzacji gatunkowej wyznaczonego kwadratu leśnego, prowadzić pomiary dendrometryczne (obwód i wysokość drzewa) oraz ocenić stan czystości powietrza metodą bioindykacji (porostowej).
- **Kompetencje społeczne:** Uczeń efektywnie współpracuje w zespole badawczym, wykazuje odpowiedzialność za powierzone zadanie oraz przyjmuje postawę szacunku wobec otaczającej przyrody.

Założenia Fińskiego Modelu Outdoor Education w praktyce:

- Nauka zachodzi w bezpośrednim kontakcie z naturą (angażowanie wszystkich zmysłów).
- Praca w małych grupach zadaniowych budująca autonomię i sprawczość ucznia.
- Nauczyciel występuje w roli mentora i moderatora, a nie głównego prelegenta.

3. Środki i Pomoce Dydaktyczne

- Karty pracy terenowej (oddzielne dla każdej grupy badawczej),
- Taśmy miernicze (dendrometryczne) i kompasy / aplikacja GPS w telefonie,
- Lupy powiększające oraz klucze oznaczania gatunków drzew i porostów,
- Sznurki i paliki do wyznaczenia powierzchni próbnej (kwadrat 5m x 5m),
- Apteczka pierwszej pomocy.

4. Przebieg Zajęć Terenowych (Scenariusz)

Faza	Czas	Działania nauczyciela i uczniów	Metody / Formy pracy
Faza Wstępna	10 min	1. Zbiórka przed szkołą, sprawdzenie obecności i zasad bezpieczeństwa w terenie. 2. Krótka wprowadzenie: określenie celu wyprawy i podział klasy na 4-osobowe zespoły badawcze. 3. Rozdanie zestawów badacza (karty pracy, lupy, taśmy).	Rozmowa kierowana, podział na grupy, instruktaż.
Faza Realizacyjna (Stacje Badawcze)	60 min	**Stacja 1: Inwentaryzacja i Piętra Lasu (15 min)** Uczniowie wyznaczają kwadrat 5x5m i katalogują obecne rośliny w poszczególnych piętrach (runo, podszyt, korony). **Stacja 2: Pomiary Dendrometryczne (15 min)** Mierzenie obwodu pni wybranych drzew na wysokości 1,3m oraz szacowanie ich wysokości. **Stacja 3: Bioindykacja i Gleba (15 min)** Ocena stanu czystości powietrza na podstawie skali porostowej znajdującej się na korze pni. **Stacja 4: Analiza Wskaźnika Lesistości (15 min)** Dyskusja w oparciu o mapę topograficzną Drawska Pomorskiego na temat funkcji gospodarczych i ochronnych lokalnych lasów.	Metoda stacji badawczych, praca w grupach, obserwacja bezpośrednia, pomiary terenowe.
Faza Podsumowująca	20 min	1. Zbiórka w kręgu w wyznaczonym polanie leśnej. 2. Prezentacja wyników prac poszczególnych zespołów (porównanie danych). 3. Krótka refleksja w duchu fińskim: *"Czego nauczyłem się dziś o lesie, czego nie dowiaduję się*	Prezentacja rezultatów, ewaluacja (krąg refleksji).

Faza	Czas	Działania nauczyciela i uczniów	Metody / Formy pracy
		z podręcznika?". 4. Powrót do szkoły.	

5. Ocena i Ewaluacja Zajęć

- **Forma oceny:** Ocena formatywna na podstawie wypełnionej Karty Pracy Terenowej oraz zaangażowania i współpracy w grupie.
- **Ewaluacja:** Uczniowie określają poziom swojego zaangażowania i przyrostu wiedzy poprzez krótką rundkę informacji zwrotnej w kręgu podsumowującym.